

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ОЦІНКИ ПРОФЕСІЙНОГО РИЗИКУ ЯК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ЛЮДИНИ НА ПРАЦЮ В УМОВАХ БЕЗПЕКИ

Григор'єва Є.С., Гармаш Б.К., Войтов І.В., Йовенко Н.В.

Український державний університет залізничного транспорту, м. Харків

Працездатність у сутності є визначенням тієї здатності людини виконувати роботу протягом певного терміну. Чинники, від яких вона залежить, можуть бути як суб'єктивні, так і об'єктивні. До означених чинників можна віднести вік, стан здоров'я, стать, рівень кваліфікації й умови самої праці [1–2]. Створення таких сприятливих умов праці на виробництві, які б забезпечили виключно високу працездатність водночас із збереженням здоров'я працівника є основною метою для будь-якої системи управління охороною праці на підприємстві.

Дослідження теоретичних питань, пов'язаних з оцінкою, аналізом і управлінням професійними та виробничими ризиками, є науковим і практичним завданням. Поряд із вивченням основних характеристик і функцій, самої сутності, вагомим значенням є причини і сфера виникнення виробничих ризиків, а також ступінь тяжкості наслідків у результаті їхнього впливу на працівника.

Професійний ризик визначається як величина ймовірності порушення або ушкодження здоров'я одночасно із урахуванням тяжкості наслідків через несприятливий вплив факторів виробничого середовища й трудового процесу. Тому що наша держава відноситься до країн із високим рівнем виробничого травматизму та професійних захворювань, а також високим рівнем ризику виникнення техногенних аварій і катастроф [3].

Розвиток міжнародної практики стосовно питань забезпечення безпеки праці відбувається через менеджмент професійними ризиками, створення і вдосконалення ефективної системи управління охороною праці на підприємствах, мінімізацію соціальних і економічних втрат, пов'язаних з нещасними випадками та професійними захворюваннями.

Обґрунтування використання методів оцінки професійного ризику означатиме на практиці розширення можливостей забезпечення конституційного права людини на працю в таких умовах, які відповідатимуть вимогам безпеки. Отже, оцінка професійних ризиків є необхідною складовою для визначення вагомості показників виробничого травматизму та професійної захворюваності (у загальних збитках підприємства). Це мотивуватиме роботодавця підвищувати рівень безпеки виробництва.

Література:

1. Кодекс законів про працю України : станом на 20 березня 2020 р. / Верховна Рада України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
2. ДСТУ 3038-95. Гігієна. Терміни та визначення основних понять. [Чинний від 1996-01-01]. (Держстандарт України).
https://dnaop.com/html/41019/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_3038-95
3. Гогіташвілі Г. Г., Лапін В. М. Оцінка ризику – основа управління охороною праці та охорона праці. Охорона праці. 2007. № 4. С. 18–19.